

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖK.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: **BERNHARD ARNOLD.**
Felelős szerkesztő: **FÜSSY JÓZSEF.**

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füßy József könyvkereskedése

Kossuth Lajos az oláhosodásról.

Írta: **Borbély István.**

Az elmúlt év ijesztő hírt röpitett országaszerte: mozgolódnak Erdélyben az oláhok. Voltak, kik hitelt adtak a hirnek, mások szeliden megmosolyogták. Pár hét alatt elmúlt a mosoly, az ijedelem. Mintha nem történt volna semmi, mintha csak a hideg tél borzongatta volna meg néhány nagyhangú ember hátát. Körül és távolban az oláhokról néma csönd. Se csönd oly ijesztő. A parázs, melynek tűzét a hamu a felületesség eltakarja, alul, a talapzatot lassan, de biztos égeti. A szu, mely megörli a fát, kimélve a látszatot, a külsőt, a lelket morzsolja ki a százas fából.

Az oláhok pihennek. Az oláhok csördesek. Amde kérdelem: látta-e valaki a folyó vizet, mikor gyilkos szándékkal nyaldossa a partot; látott-e valaki tolvajt, mikor lop? A viz minden nap egyformán folydogál s a tolvaj is becsületes, ha nézik. Am nin-

csenek azért áradások, nem mossa ki a folyó viz a ház alól a martot; s nem történnek tolvajlások?

Az oláh veszedelem ma köztudat szerint odakulminál, hogy elrugaszkodott oláhpapok, tanítók nagy hangon lázítanak a magyarság ellen. Lázítanak?! Erre én azt mondanám, hogy e lázítás magában véve (— és nem segítve az oláhoknál százaszorta veszedelmesebb németek által) inkább nevetséges, mint komoly figyelemre méltó. Mert hát mi szükséges a lázadáshoz? *Első* sorban is kitartó eszköz. Nos, az oláhság nem kitartó; ha nagyobb pénzért is, keményebb munkát kell végezni a megszokottnál: merem in cáre. (Bizonyosságom az Oláhországba való invázió Marosujvárról pár évvel ezelőtt.) *Másodszor* — s ezen fordul meg az előbbi kellék — a kitartáshoz alkalmas támasz szükséges. Alkalmas talaj a jövő felépítésére. Azok, kik építettek házat, megmondhatják, hogy minden ház építéshez első feltétel az, hogy a hely, melyre építeni akarnak:

alkalmas legyen arra a célra. Hányszor megtörtént, hogy valamely kiszemelt helyre kiapadhatatlan kutat inkább lehetne ásni, mint házat építeni. Az oláhoknak Erdélyben alkalmas föld nincsen. Mert amint Kossuth Lajos mondá: arra, hogy valamely nemzetnek valamely helyen biztos jövője legyen, első sorban is *faji önérzetre* van szüksége. „Midőn faji önérzetről szólok, — mondja Kossuth — az ősi nyelvhez, ősi nemzeti jelleghez ragaszkodásnak megszokottságát, ösztönszerűségét értem. Ez a ragaszkodás megszokottsága dacára a legellenségesebb viszonyoknak, még pusztán nemzetiségi típusu néptömeget is megbir óvni az ősi nyelv elfelejtésétől, az ősi jellegből kivetkőzéstől, miként ezt sok más közt a havasalföldi csángó magyarok példája is bizonyítja.“ Mit tenne az oláh, ha ez a faji önérzete megvolna? *Első* sorban is ragaszkodnék nyelvéhez. Amde tekintsünk be Oláhország társadalmába: az előkelőség francziául, a középosztály a legkoresabb orosz

TÁRCZA.

Anya és gyermeke.

Roskadozik már a kunyhó,
Enyészot szélén áll,
Roskadozik az anya is
Gyermeke ágyánál.

Mindenét elvette a sors
Kis gyermekén kívül,
A kinek fekhelye mellett
Most mély bánatban ül.

Az irigy sors nem szánja a
Kétségbeesett nőt,
Kit megöszített, aggá tett
A gond, idő előtt.

Öröme, végső reménye
Fekszik ott mellette,
Beteg, nagyon beteg, talán
Meg is hal gyermeke.

Felnyitja bágyatag szemét
Az ártatlan kisedet,
S forró ajkával érinti
Az ápoló kezét.

Majd megszólal suttogóan
„Édes anyám, lelkem!
Ugy-e, hogy, ha én elmegyek,
Te is eljössz velem?“

Anyja keserűen zokog
S borul magzatára.
Ugy érzi, szenvedésinek
Soh'sem lesz határa.

Szorult szívvel s égre nézve
Szól: „Nem, nem mehetsz el!
— Oh Istenem, de megvertél
Sulytoló kezeddél! . . .

Haló hangon szól a kicsi:
„Édes anyám, . . . lelkem . . .
Itt hagylak . . . már . . . az angyalok . . .
Nézd, . . . ott . . . jönnek . . . értem . . .

Elhal a hang és a kis szív
M megszűnik dobogni, —
Az anya keblébe mélyen
Benyillalt valami.

Nagyot sikolt, fájdalommal
S az ágy mellé terül . . .
Belül esend van, csak egy bagoly
Huhog még ott kívül . . .

Lassanként az éjj a földről
Fátyolát levonja
S feltűnik a láthatáron
Az ég fénykorongja

A kíváncsi nap is benéz
A szobába, ágyra,
Két halottra esik reá
Szomorú sugára.

Kiss Zoltán.

ERDÉLYI MŰVELŐSÉG
240 + 1000.0000
KÖNYVTÁR

Hála Istennek

hogy megengedte magának, oly hatalmas gyógyszer feltalálni, mint „György életbalsam“, mely nekem annyira segített bajaimnál! Igy írja Vas Ferencz, Cupreg (Zágráb megye). Számtalan beteg kapta vissza egészségét a „György életbalsam“ által, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképpen: gyomorhaj, bélhaj, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképpen: gyomorhaj, bélhaj, bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy dupla üveget 4 kor. 50 fill. bérmentve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli készítő: Városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szentgyörgy-tér 1. d.

555

György lovag védjegye.

Ezen háziszor ne hiányozzon egy családnál sem!

György lovag védjegye.

oláh-francia nyelven beszél, csak a szegény nép beszél oláhlul, de azok is, ha csak tehetik, másra fordítják gondolataikat. Pedig a faji önérzet azt kíváná, hogy ha már oláhlul nem is, latinul beszéljenek, hiszen dialektusuk közelebb áll ehhez, mint a francziához.

Mondhatná valaki, hogy e faji önérzet nálunk, Erdélyben nyilvánul meg oláh részen. Hát ez egyenesen nem igaz. Hogy miért nem igaz, szomorú magyarázata a következő:

„Erdélyt nemzeti tekintetben a legkomolyabb veszély fenyegeti. És miért? Azért, mert Kolozsvárt s a székelyeket kivéve *mintha az erdélyi magyar népnél a faji önérzet veszendőben volna.* Sok adatot idézhetnék ez állításom igazolására — s e szavakat mind Kossuth Lajos írta 1877-ben, — de elég a moldvai s bukovinai magyar falvakra hivatkoznom. Ezek *nemzetiségi tekintetben* még ellenségebb „rendszer“ alatt élnek, s nem egy nemzedék rövid időszakán át, sokkal inkább magukra vannak hagyatva támasztalanul és körül özönölve az oláhság által és elszigetelve a magyar világgal való érintkezéstől; természetesen tudnak is oláhlul mind, de azért nem oláhosodtak el, nem felejtették el saját nyelvüket, nem

vetköztek ki nemzetiségükből, magyarak maradtak mert meg volt bennük a faji önérzet ösztöne, ez feltartotta nemzetiségüket minden ellenséges viszonyok daczára, mert fentartotta nyelvüket a *családi életben, a házi tűzhely körül, mely a nemzetiség vára, szentsége.* Ez nincs meg Erdélyben: a családi élet tiszta magyarsága. „120 telek közül 120 gazdájának örököse oláh leányt vesz feleségül. Az oláh nő természetesen oláhá teszi 120 háznál a családi életet; oláhlul dalolja álomba gyermekét, oláh szóval kíséri anyai csókját s oláh szóval csalja ki a gyermek ajkáról az első hangrebegést — s az oláh anya gyermekéből természetesen oláh ember lesz. A házi tűzhely, s nem az iskola a nemzetiség szent-egyháza, s a nő, az anya, annak papnője, kinek keze alatt a nemzetiség Vesta-tüze ki nem alhatik. Ennek erejével nem birkózhatik meg az iskola, s ahol (helyben maradó népnél) az iskola nyelve a házi tűzhely nyelvével ellentétbe jó, ott okvetlenül az iskola huzza a rövidet. Vett volna az a 130 füst-örökös oláh helyett 130 magyar leányt nőül, s a bűnös rendszer minden átka s minden elhanyagoltatás daczára most is 130 magyar család lakná azt a szerencsétlen helységet.“

Ez azonban az eloláhosodás elleni védekezésnek csak egyik módja. Legtöbb esetben a családot kellene megmenteni, mit a kezdet, a házasság már elrontott. Ez esetre is igen bölcs és megfontolandó tanácsot ad Kossuth Lajos. „Én abban az eloláhosodásban organikus betegséget látok. Beteg a szive annak a népnek. Nem magyar vért tart lüktetésben, azaz, hogy veszendőben van nála a „faji érzet,“ s mert a dolgot ekként látom, azon nézetben vagyok, hogy csak úgy lehet a dolgon segíteni, ha az eloláhosodott lakosság jobblétére iparkodunk hatni, de oly módon, hogy az a jobblét a kivetközött magyar nemzetiség újból felvételével álljon kapcsolatban, miszerint a viszsza-magyarosított oláh-magyar magát házilag, családirag, társadalmilag mint magyar, előnyben érezze oláh szomszédjához képest. Szóval, annak látom szükségét, hogy mindennél, ami a veszni indult magyar nemzetiség föltartására s az elveszettnek visszaszerzésére megkísértetik, *a nép anyagi érdeke használtassék emeltyünek.* Én nem hiszem, hogy más uton boldogulni lehessen.“

Ennyi a recept a betegség diagnózisával Videant consules . . . mert a gyógyításra minél előbb szükség van.

A levelek.

— A „Marosujvár és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Írta: **Garvay Andor.**

Lehetett úgy délutáni fél öt óra, a mikor nagyságos Melegh László ezimzetes miniszteri titkár ur hajnali négy óra óta tartó édes álmából fölébredt.

És az ébredés legelső kellemetlen pillanatában fejét tapogatta meg, hogy csakugyan akkorát dagadt-e az éjszaka, a mekkorának érzi. A vizsgálódás eredménye pedig úgy látszik nem nagyon megnyugtató lehetett, mert mindjárt utána, konstátálta, hogy gyalázatos pezsgőt ihatott az éjszaka. A gondolat-társulás révén aztán eszébe jutottak egynémely dolgok.

— Hm! . . . — morfondirozott magában, szemrehányó önmegvetéssel. — Pedig hányszor megfogadtam, hogy nem megyek fel többet a tanácsosékhöz! Az a vén zsugori mindig megmérgezi a vendégeit a lórójával . . . De, hát Klárinak mindig ilyen ötletei vannak. Vigyen el engem az ördög, ha tudtam, hogy minek erőszakolt a tegnap, hogy menjek el az estélyre! Egész este kutyába se vett azután, hogy fagyaltot vittem a kis Kereskesnének.

Ezután a magánbeszélgetés után

Melegh László félkönyökre dült az ágyon és átnyult az éjjeli szekrényre zsebórája után.

— Hány óra lehet? . . . Délutánra kirendelt Klári a jégre; az most éppen kapóra jön, legalább megbékülünk a fagyalt miatt.

Az órát kifelé fordította, a mint azonban rátekintett, kétségbeesett kiáltással ugrott ki az ágyból:

— Tyhü?! az áldóját . . . öt óra . . . elkéstem. Na, nekem beborult.

A dolog ugyanis úgy állott, hogy a Kosztolányi Klára és a Melegh László házassága már régen kicsinált dolog volt ugyan a két familiában, de a hivatalos eljegyzés még nem történt meg. Várni kellett vele, míg a leány betölti a tizen-nyolczat, mert az öreg Kosztolányi Dénes megkötötte magát, hogy gyerekfejjel nem adja férjhez a lányát. Hanem azért úgy volt már, mintha el volnának jegyezve. Legalább ők ketten úgy vették, mert örökös háborúságot viseltek egymás ellen; s a csatározások rendszerint a Melegh László teljes vereségével végződtek, a ki is, kénytelen volt magát minden esetben kényre-kegyre megadni. Klári pedig rettenetes sarcokat vetett ki a legyőzött ellenségére.

Ettől riadt úgy meg Melegh László,

a mikor tudatára ébredt, hogy a jégen való találkozásról lekészt.

— Felmegyek a teához! — mondta magában — roppant igyekezettel kapcsolva magára a ruháit; de a hangja olyan kétségbeesett lemondással csengett, mintha maga se hinne benne, hogy rettenetes bünére lehet bünbocsánat.

Az uton befordult egy virágkereskedésbe, a hol összevásárolt egy egész kazal gyöngyvirágot, — a Klári kedvenceit; — s ezzel a hófehér béke jelvényvel indult Canossába — a Klári délutáni teájára

Fent volt a fél város Kosztolányiék-nál és Melegh László ide-oda köszöntgetve igyekezett arra a vidékre, a melyen Klári trónolt, a ki ezuttal rémségesen el volt foglalva Elek Pistával valami beszélgetésbe, úgy, hogy oda se pillantott, mikor Melegh László belépett.

— Egy kis gyöngyvirágot hoztam magának Klárika — mondta László ur, a csokrot bünbánó arczezal nyujtva a leány felé.

A leány szemében azonban a közeledésre egyszerre kialudt az a szelid fény, a melylyel az Elek Pista magyarázatait hallgatta — gondolom, a ezürjén-nyelv érdekes sajátságairól folyt a társalgás — és fagyasztó göggel mérve végig Meleghet, rettenetes közönnyel mondta:

Adás-vétel előnyösen eszközölhető **hirdetés útján.**
Lapunk nagy elterjedésénél fogva a hirdetőknak rendkívül nagy előnyöket biztosíthat.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Törjén és a szerkesztőség Marosujvárt.

És most megértjük, miért tetszik úgy, mintha az erdélyi oláh faji önérzete nagyobb volna a magyarénál: amit az egyik vesz, azt a másiknak okvetlenül fel kell venni s mert az oláh társadalmi képzettségének hiányosságánál fogva reá van utalva a legszűkebb családi körre, ebből önkénytelenül is, tehát nem terv, nem lázítás, nem bujtogatás után kifejlődik az oláhositás: a családi szentély konzervatív tisztelete.

Egy jubileum.

1905. évi október hó 1-én volt tiz éve, hogy az 1894. évi XXXIII. t.-cz.-be iktatott állami anyakönyvi intézmény létrejött. Ezen intézmény a házassági jogról szóló törvénnyel együttesen oly állapotokat teremtett meg, melyek a magyar állam megszilárdulásának alapfeltételei.

Századok óta működik világszerte ezen intézmény, a nyújtott tapasztalatok adatai elől nekünk sem lehetett elzárkózunk, mert az egyes államok ily irányu berendezései bebizonyították, hogy az állami anyakönyvvezetés az államszervezet kiegészítő részét képezi, saját feladatát saját közegei által kell hogy végeztesse, szakítani kellett a középkor azon gyakorlatával, mely a hitfelekezetekre bízta egyes állami teendők végzését.

A hosszú történeti fejlődés három rendszert mutat fel, u. m. a francia, angol és német rendszert. E rendszerek

előnyeit itt tárgyalnom szükségfeletti, annyit megemlítek, hogy mi a francia rendszerhez simultunk, mely a népre alig ró valami terhet. Az anyakönyvek ingyenesi tételében alig van törvény, amely oly messze menne, mint alkotásunk.

Anyakönyvi intézményünk 1894-ben törvénnyé vált; a polgári házasságkötést azonban csak 1894-ben, október elsején léptették életbe.

Mindenkinek még ma is élénk emlékében lehet az a nagy egyházpolitikai harc, amely ezt az intézményt megelőzte. Leginkább elleneztek a reformot a bécsi udvari körökben, ahol tudvalevőleg elleneznek minden olyan intézményt, amely Magyarország javára van, habár csak azzal is, hogy valamely új teret nyitja meg az állam haladásának.

Királyunk maga sem volt barátja a polgári házasságkötés behozatalának; a törvényt azonban mégis elfogadta és 1894. évi december hó 9-én szentesítette, mert az alkotmányosság elve követelte, a többség akaratát Sanctionálni kellett.

A függetlenségi és 48-as pártból indult el az eszme, hogy hazánkat állami anyakönyvvel kellene ellátni. Irányiek hangoztatták legelőbb a házasságkötés állami vezetésének szükségességét s hogy a végén mégis ez az intézmény, mint legnagyobb vívmány a kulturállamok processusában a szabadelvűpárt javára lett elkönnyelve, ez a körülmény mit sem változtat azon a tényen, hogy ezzel az intézménnyel lépett be országunk a modern államok sorába.

A lefolyt első tiz év aggodalmunkat legnagyobb részben már eloszlatta s még az

egykori klerikális ellenzéken is ma már sokan abban a véleményben vannak, hogy ez a nagyjelentőségű intézmény teljesen bevált.

A mult év kronikája.

(Folytatás.)

Julius 5-én a helybeli járásbíróság egy derék tisztviselője Ruzs jutott özvegy-ségre, 11-én pedig özv. Rák Jánosné vesztette el törekvő jó fiát: Rák Ferenczet.

11-én Piskiről, mintegy 1000 vendég érkezett Marosujvárra bányalátogatás céljából.

15-én nyílt meg az ujonnan épített kincstári vendéglő.

22-én a ligetben Herlitska próbálta, 29-én pedig az Erzsébet egyesület táncvigalma volt.

Augusztus 2-án volt a nyár legforóbb napja.

5-én tartotta a műkedvelő társulat nagyszerű előadását. Színre került „A csókon szerzett vőlegény“ című énekes vigjáték.

12-én volt a bányász-zászló felavatási ünnepély, este táncvigalom a ligetben.

15-én körünkben volt Szaboleska Mihály nagynevű költő. Ezen a napon halt el Roszner Vilmos tisztjelölt édes atyja.

19-én a ref. egyház táncvigalma volt.

21-én vezette oltárhoz Szabó Jenő tanító Magdó Etelkát.

30-án napfogyatkozás volt. E hónapban itt működött Miklóssy Gábor színtársulata.

— Köszönöm. Csak tegye oda kérem a zongorára.

A következő pillanatban pedig már ismét anynyira igénybe vették minden figyelmét, a czürjén-nyelv fajsajátságai, hogy egészen megfélekedett Meleghről.

— Ha te úgy, én is úgy! mondta magában a fiú és oda ment Köröskényi Natháliához, a kinek egy álló óráig magyarázta a közigazgatás államosításának előnyeit.

Klári háromszor is arra felé pillantott a szeme szögletéből s mikor Melegh észrevette a szemközti tükörből, hogy azok a tekintetek folytonosan megismétlődnek és mindinkább kevesebb leplezettséggel, egyszerre sürgős megfigyelni valót talált a Köröskényi Nathália egyik gyűrűjén a mi teljességgel elkerülhetetlenné tette azt, hogy a leány kezét meg ne fogja.

Ebben a pillanatban aztán meglehetősen zörejrel toltta vissza Klári a székét és idegeskedve mondta Elek Pistának:

— Mind ez nagyon érdekes, kedves Elek, de bocsásson meg nekem a szamovár után kell látnom.

Ezzel felállott és szó nélkül otthagya az elképedt fiatal embert, közigazgatási fejtegetéseit és elajánlva magát Köröskényi Natháliától a teás asztalka felé oldalgott, a hol Klári haragosan fel-

gyult arczal csörömpölve foglalatoskodott a esészek és a tányérek között.

László ur oldalt került a leányhoz és alázatos sunyi hangon kezdett menetetődzni:

— Nem mehettem ki ma délután a jégre Klárika . . .

Itt azonban egyszerre belefagyott a szó a torkába, mert a leány feléje fordulva megsemmisítő fensőbbiséggel mérte végig. Az arca sápadt volt, a vonásai kemények, csak az ajkai remegtek idegesen mikor beszélni kezdett, mintha sirást fojtogatott volna:

— Hát várta magát valaki odakint? Talán Kerekesnének vagy Köröskényi Natháliának ígerte meg, hogy kint lesz? Nathália nem úgy néz ki, mintha haragudnék, hát mit akar tőlem?

Ezzel megfordult és otthagya Meleghet. Hirtelen a gyümölcsös tányérok közt akadt valami dolga.

A fiuban erre egyszerre felütötte a fejét a makaesség.

— No hát most már azért sem alázkodok! — mondta magában és hirtelenben olyan csökönység szállta meg, hogy inkább kerékbe törtette volna magát, sem hogy még egy engesztelő szót szóljon.

Behúzódott egy csöndes sarokba és leste az alkalmas pillanatot, hogy mikor szökhetne meg tisztességgel, feltűnés nélkül. Hiszen ez már annyi volt mintha kiadták volna az utját.

— Hát téged mi lelt megint? — kérdezte az öreg Kosztolányi melléje telepedve. — Mi a csudának bujpsz ide a sarokba?

— Klári megint haragszik bátyám, — felelt a fiú sötét ábrázattal. — Ugy beszélt velem az elébb, hogy . . .

— No hogy? — kérdezte az öreg ur óvatosan lecsippentve a szivarja végét. Aztán be sem várva a választ kárörvendő szemhunyorgatással tette hozzá:

— És most te persze megizened a nyílt ellenségeikedséget, mi?

— Bátyám mulatságosnak tartja ezt a históriát? — tört ki végre a fiúból az elfojtott méltatlankodás. — Pedig ez nagyon szomorú jelenség. Klári már most kezdi a zsarnokoskodást.

Kosztolányi Dénes leverte szivarja hamuját és isteni komoly nyugalommal mondta:

(Vége következik.)

Szeplő és májfolt ellen egyedüli szer a mi **Victoria Arc-krém** használ csakis a

Kapható NESZTOR VIKTOR gyógyszerésznél Marosujvárt. Egy tégely ára 1 korona, hozzá szappan 80 fillér. Egy próba rendelés mindenkit meggyőz.

Ritka szép egyházi ünnepély folyt le szeptember 3-án. Akkor tartotta ugyanis első miséjét Kun László felszentelt r. hath. lelkész.

Szeptember 3-án a budapesti tanárképző intézet növendékei látogatták meg bányánkat. 9-én a műkedvelő társulat megismételte a „Csokon szerzett vőlegény“ előadását. 15-től 18-ig katonák voltak Ujváron. 16-án Muzsik Jakab hangversenyt rendezett. 22-én nyílt meg az Agrár takarékpénztár marosujvári fiókja. E napon távozott el körünkől Richter Károly nyug. pénztári ellenőr. 24-én érkezett körünkbe gróf Májláth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök. 25—26-án bérnialást tartott.

Október 3-án Alsófehérvármegye tanítótestülete itt tartotta gyűlését.

8-án alakult meg a marosujvári függetlenségi és 48-as párt.

10-én nagy hajsza volt Gáspáridesz ismert betörő után.

15-én terjedt el az áhír, hogy Roska Sándor agyonlőtte magát.

November 12-én volt az Erzsébet-egyesület ruhakiosztási ünnepélye. 15-én Gál János mázsatiszt megnősült. 16-án halt el Szilágyi Géza járási számvevő neje. 30-án óriási köd volt.

December 2-án az óvódás gyermekek karácsonyfája javára előadás tartatott. 4-én a képviselőtestületi tagok, 9-én a bíró választása volt. Ugyanezen a napon tartott a vadászegylet táncszivigalma. 16-án nyitotta meg az új vendéglős a kincstári vendéglőt. 31-én a vendéglőben tartott Sylvester-estélylyel befejeztük az 1905. évet.

HIREK.

— **Kinevezések, áthelyezések és megbízások.** Nagy Erzsébet nagyenyedi polgári iskolai tanítónő a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé neveztetett ki. — Hamza György nagyenyedi áll. el. iskolai tanító a hatvani iskolához helyeztetett át. — Gál Lajos czelnai lakos Alsó-Fehérvármegye magyarigeni járására nézve a gazdasági tudósítói tisztséggel bizatott meg.

— **Vizsga.** Mint örömmel értesültünk Kunz Aladár m. kir. számtiszt, ki hosszabb ideig körünkben volt és aki „kis kapitány“ néven oly népszerű alakja volt társadalmunknak, az állami számvitelani államvizsgát december 20-án sikeresen letette. Gratulálunk!

— **Lapunk** mult számában „Sylvester éjelen“ című folytatásos elbeszélést kezdtünk meg. Munkatársunknak bizonyosan kikerülte figyelmét, hogy lapunk most előbb, csütörtökön jelenik meg s a folytatást eddig még nem küldte be. Olvasóink szíves elnézését kérjük tehát, hogy jelen számban a táreza folytatását nem hozzuk.

— **A Kolozsvári Magántisztviselők Egyesülete** 1906. év január 1-vel felveszi rendes működését és abban különös sulyt

fog helyezni az állásközvetítés intézményére. Az állásnélküliek foglalkoztatására irodát rendez be, hol gép- és kézírásos másolási munkákkal kíván keresetet biztosítani. Felhívja az egyesület az érdekelteket, hogy a cégek az üresedéseket, az álláskeresőket pedig igényeiket a kellő tájékoztató adatokkal felszerelve jelentsék be egyesületünk címére, dr. Radó Elek elnök kezéhez Ferencz József-ut 1. szám. Személyes jelentkezéseket az egyesületi helyiségben Mátyáskirály-tér Iparosegylet háza emelet, naponként este 6 órától elfogad a titkár. Ugyanoda kérjük a másolási munkák végeztetését ezéző bejelentéseket is, amit felelősség mellett igen jutányos árban, pontosan és helyesen végeztet el az iroda.

— **Uj évi üdvözlés megváltás.** Lapunk utolsó számában kimutatott 10 koronán kívül ujabban beérkezett Szabó Alberttől 4 K és Susnek Viktortól 2 K. Ezen összeget is az Erzsébet Egyesület elnökségéhez juttattuk. Arra kérjük az érdekelteket közönséget, hogy ezt a megváltást tudomásul vegye és a belőle származó következményeket jóakarattalag levonja.

— **Sylvester est.** Vasárnap este nagy társaság gyűlt egybe a kincstári vendéglőbe, hogy az ó-évet elbucszutassa és az új-évet beköszöntse. Ott voltak Stepánék, Csegezyék, Lángék, Steigerék, Susnekék, dr. Jancsóék, Bernhardék, dr. Tányér, dr. Dénesesék, Horváthék, Cseh nővérek, Rozsonday Gizella. A társaság legkedélyesebb hangulatban töltötte el az estét és a fiatalság (köztük több bácsi) még éjfél előtt tánczra is perdült. Elismeréssel szólhatunk Klein Endre vendéglősről, ki kitünő ételekkel és jó italokkal érdemeket szerzett.

— **Kiűtött a Maros.** Marosvécsről jelentik, hogy a Maros megáradt s a vasuti vágányt keresztül vágó új töltésutat elöntötte. A mérnöki hivatal megtette a szükséges intézkedéseket.

— **A Magyar Kereskedelmi r. t. sőzlete 1905. évben.** A Társaság sőzlete a hazai sókereskedelem igényeit úgy az üzleti alapon nyújtott hitel segítségével, valamint a forgalom gyors és pontos lebonyolításával az elmúlt évben is kielégítette, — jöllehet az utóbbi feladat az óriási wagonhiány miatt rendkívüli nehézségekkel járt. A marhasó árának leszállítása nyomán a Társaság a gazdaközönség kiszolgálásában is nagymértékben résztvett; ez a feladatkör tetemesen gyarapodni fog a sajtolt marhasónak a közeli időben bekövetkező forgalombahozatalával. A forgalom minden irányban való kielégítése végett a Társaság legujabban Parajdon is kirendeltséget és nagyobb szabású üzemtelepet létesít s az egyéb helyeken fennálló üzemtelepeket szintén kibővítette. Az iparsó-adminisztráció adatai ismét növekvő eredményeket tanusítanak s a Társaságnak e téren való tevékenysége folytán ezidén is közel 300 hazai iparos nyerte el ujabban az iparsó-kedvezmény jogosultságát, ami által az összes hazai

iparsó-igénylők száma 2000-nél többre emelkedett; az olesó iparsó forgalmát az ország különböző ipari központjaiban fennálló 12 iparsó-raktár szolgálja. A sókivitel terén megemlített eredmény, hogy Bulgáriába irányuló sóforgalmat nemcsak növelni, hanem hosszabb időre állandósítani sikerült, míg az Oroszországba való kivittelt a Társaság egészen ujonnan szerezte meg a magyar sótermelés javára.

— **Fegyver elkobozás.** A csendőrség december 30-án a falvakban ismét mintegy 30 fegyvert kobozott el és szállított be a főszolgabírói hivatalba. Ennek a tömeges fegyver elkobozásoknak ha egyéb haszna nincs is, a vadorzók számát mindenestre apasztani fogja.

— **A házi ipar fejlesztése.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy az idei tél folyamán egy kertbutor-készítő tanfolyamot rendez finomabb kerti butor készítésének elsajátítására, ezenkívül az eddigi házi ipari akciója folytatásaként 4 házi ipari szövetkezetet létesít. Tudomásunk szerint Marosujváron is van valami házi-ipar tanfolyam. Nagyon helyes lenne ezt szövetkezeti alapra fektetve, nagyobb körre kiterjeszteni. Bányamunkásaink gyerekei nagyrészt foglalkozás nélkül ödölögnek, a házi iparral való elfoglaltatásuk tehát erkölcsi és anyagi hasznukra válna. E tekintetben talán az Erzsébet Egyesülettől várhatjuk a kezdeményezést, mely egyesület alapszabályainak módosításával ezt az ügyet felkarolhatná.

— **Alsófehér.** Vettük az „ALSÓ-FEHÉR“ ez. új politikai lap eddig megjelent számait. Az új lap erőteljes ellenzéki szellemben indult meg. Vezérezikkeit tartalmazó tartalmasak, az országos politikai eseményeket tömören megírva ismerteti, tartalma változatos. Bő értesítéseket hoz a megyei életről, e mellett azonban kisebb terjedelménél fogva (4 oldal) társadalmi hírszolgálat hiányos. Mint politikai lap. kitünő szerkesztés alatt áll és melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Műkedvelő előadás Vizaknán.** A vizaknai műkedvelő-testület, decz. hó 31-én kitünően sikerült színelőadást rendezett. Színre került Tóth Ede, örökbecsű népszínműve, a: „FALU ROSZSZA“. Az előadást Navratil György elnöklése alatt Kovács Károly rendezte. Bárti Terecsit Böjti Biri, Finom Rózsit Koppándi Sámuelné adta, még pedig általános tetszéssel. Göndör Sándor szerepe Reithoffer János kezében kitünően volt elhelyezve, Feledi Gáspárt igazi színész tehetséggel Böjti József személyesítette. A többi szereplők is nagy ambícióval járultak az előadás sikeréhez. Előadás után táncz volt.

— **A nemzetközi szociálista és a magyar baka.** Lapunk egy barátja páratlan jelenetnek volt szem és fültanuja. Vasárnap d. u. a fürdői faszoron két alak haladt a városba. Egy baka és egy fiatal legény ember. Ez utóbbinak lelkét, úgy látszik megmetyélezték a nemzetközi szociálista tanok, mert nagy hévvel magyarázta azokat a mellette szótlánul ha-

HIRDETÉSEKET A LEGOLCSÓBB ÁRBAN VESZ FŐL
lapunk kiadó hivatala.

ladó bakának. Minek nekünk magyar zászló, magyar vezényszó, mi nekünk Kossuth Ferencz? E pillanatban a baka egy hatalmas nyaklevest adott utitársának és e szavakkal: Hazátlan bitang, Kossuth apánk fiát mered bántani? Nessze! — még egy nehányszor jobbról balról felpofozta és ott hagyta a szociálistas apostolát.

— **Nyugtázás.** A „MAROSUJVÁR és VIDÉKE” szerkesztőségétől új évi köszöntések megváltása czímen 16 K.-át vettem át. Fogadják az adakozók az Erzsébet-egyesület nevében hálás köszönetemet. Marosujvár, 1906. jan. 1. Stépán Miksáné, elnök.

— **Uj évi üdvözetek.** A régi szokáshoz hiven, új év első napján a tisztelgések az idén sem maradtak el. Stépán Miksa m. kir. bányat. főbányahiv. főnök előtt a m. kir. főbhiv. tiszti és altiszti kara Szabó Albert helyettes főnök vezetése alatt testületileg tisztelgett, ugyancsak a főbányahivatal mellé rendelt számvevőség tisztikara Láng Aurél számtanácsonál. Majd vezetése alatt szintén testületileg tisztelgett a főbhiv. főnöknél. Ezen kívül tisztelegtek még más testületek is. A boldog új év kívánságok az egyes családok részéről sem maradtak el, s legtöbben személyesen kívántak boldog új évet!

— **Jég menés.** A mult heti enyhe időjárás következtében, a hegyekről leolvadt hó felduzzasztotta a Maros folyó vizét annyira, hogy szombaton éjjel a jégkéreg összerpedt s elment. Már-már megijedtünk, hogy nyárára nem lesz jegünk — a mi pedig nagy baj volna — de a hirtelen hidegre változott időjárás remélünk engedi, hogy a folyók rövidesen ismét befognak fagyni.

— **Furcsa újévi beköszöntés.** Wochner Rezső szódagyári művezetőt furcsán köszöntötte meg valamelyik jóakarója újév reggelén. Egy hatalmas téglával bedobott a művezető ablakán úgy, hogy három ablakszemét kivert.

— **Verekedő finánczok.** A mult héten idősb. Szucs János, ifj. Szucs János, Lelucz Miklós és Stefán Vaszi helybeli lakosok Salamon Dávid koreszmájában mulattak. A mulatságot azonban két — állítólag ittas — fináncz megzavarta, a mennyiben a mulatókat megtámadta s alaposan el kardlapozta. Az elpallott mulatózók a két verekedő pénzügyőrt feljelentették.

— **Sirius jövendölése.** Sirius jövendölése szerint januárban a tartós és száraz hidegtől egyáltalán nem kell tartanunk, mert hó, eső és köd változnak, itt-ott pedig szélvihar havazással.

— **Járásunk községi birái.** Járásunkban az 1906—1909. évekre a következő elöljárók választattak meg: Szilágyi Péter Marosujvár, Bágyi Ferencz Magyaracesztve, Nicora László Csongva, Oniga Tivadar Miklósi ka, Moldován Vaszi Felsőujvár, Pap János Nagylak, Petrucz Juon Hari, Lázár Ironim M.-Káptalan, Bernáth Gábor M.-Koppánd, Orbai Ferencz Marosesucs,

Oprinka Áriton Gabud, Nikora János Marosgezse, László Mihály Kutyfalva, Botezán Filon Oroszi, Buha Vazul M.-Szt.-Jakab, Piekup Juon O-Péterlaka, Rátezkövi Gyula Csekelaka, Mánú Niculaj ifj. Batizháza, Kok Gligor Czintos, Mihály István Magyarbükkös, Király Károly Istvánháza, Brudán Juon Lándor, Orga Izidor Gambuez, Horváth András Ozd, Moldován Viktor Ispánlaka, Dámsa Péter Oláh-Szilvás, Tirziu Jakab Oláh-Tordos, Andrea János Elekes, Indrej Gergely Magyar-Forró, Vincze Imre M.-Szt.-Benedek, Olteán Illés Magyar-Herepe, Tamási Márton Medvés, Mihály János Magyar-Sülye.

— **Hütlén cseléd.** Szabó József postai szállító, helybeli lakos, a mult év utolsó hónapjaiban a környékre szóló levelek és pénzes utalványok széthordásával Jakab Ferencz nevű szolgáját bizta meg. Jakab Ferencz azonban rutul visszaélt a beléje helyezett bizalommal és a kézbesítés végett reá bizottakat magának tartotta meg. Így egy darab Bartha Sándor nagylaki lakos czimére érkezett és 16 koronáról szóló pénzes utalványon az illető nevét mással iratta alá, s a kifizetett pénzt nem adta át jogos tulajdonosának, hanem a maga részére megtartotta. Ugyancsak a nagylaki körjegyző által reabizott nyolcz koronát nem adta fel a postára, hanem a maga czéljaira fordította. A környékre szóló táviratok és ajánlott levelek és táviratok kézbesítéséért 1—1 korona külön jogosulatlan díjat szedett fel. A jeles ember turpissága azonban napfényre került s most méltó büntetését mielőbb elfogja venni. Itt említjük még fel, hogy Jakab Ferencz még a saját gazdáját is meglopta, amennyiben lakását álkulesesal felnyitotta és egy fazék zsirját ellopta.

— **Rákaptak a mézre.** Dózsa Emma nagylaki lakosnő panaszt tett, hogy pincéjét feltörték és onnan 2—4 liter színméz, hagymát, kenyeret és egyéb apróságot elloptak. A feljelentésre esendőrőségünk a helyszínére kiszállt s megállapította, hogy a lopást csak a házi cselédség követhette el. A feltevés valónak bizonyult és mivel károsnő nem akarta, hogy cselédjeit megbüntessék, az eljárás megszüntetett.

— **Ellopott hizott libák.** Ujévre virradólag nagy szomorúság érte Ignác Lajos nagylaki lakost, valamely eddig még ismeretlen tolvaj megtudta, hogy 6 darab hizott libáját a pinczében tartja, miért az ajtót felnyitotta és a libákat ellopta.

— **Tolvaj-krónika.** Fazekas Gyula herepei lakos szőlőjéből kivágták és elhordták az ákáczfáit. — Özv. Bodolla Mihályné m.-forrói lakostól bort loptak el, — Maroskáptalan község határában levő hidról leszedték és elhordták a karfákat. — Az elekesi községi kutról ellopták a gárgyát.

— **Bántalmazás.** Jakab Ferencz istvánházi lakos egy Kiss Sándor nevű 14 éves fiut egy villa nyelivel úgy elverte, hogy ez 8 napig ágyban fekvő beteg lett. A tett oka ismeretlen. A brutális ember a járásbiróságnál feljelentetett.

(—) **Megjelent** a „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára” 1906-ik évre, új, dűs, tárgyilagos, érdekes, változatos és értékes szakcikkekkel. Ára 1 korona.

Tartalom: A naptár és havi jegyzéklapokon kívül „Havi teendőink a szőlőben és a pinczében.”

Szőlőszet: Korai piros Veltelini. — Az olasz Rizlingről — A Mauer-féle dupla hármas kötés. (Ábrával.) — Cvignote félkarikás combművelés. (Ábrával.) — A válogatás fontossága. — Erdélyi szőlőművelés. — A szőlő levelezése. — A gyűrűzés. — A szőlő jövedelmének emelése. — Sodrony- vagy karóművelés. — A szőlő betegségei. — Védekezés a tavaszi fagyok ellen.

Borászat: Mustnak a szőlőhéján való erjedése. — A törköly hatása a borra. — Szőlőaszalás. — Magas cukortartalmu borok erjedése. — A bor megítélése vegyi szempontból. — Melléktermékek nyerése. — Uj borok lefejtése.

Különféle: Bachus köruton. — Petőfi mint borivó.

Hasznos tudnivalók: Ártalmas-e a rézgálicca permetezett szőlő? — A szőlő gyógyhatása. — A szőlőtörköly mint takarmány. — Szőlőkocsonya. — Az Othello borának kezelése. — A hordók óriása. — Hordótapasz. — Kedvezményes boritaladó. — Eljárás új hordókkal. — Gyakran szedegessük a lehulló gyümölcsöt. — Alma és körte betelelése.

Az egy korona ár előleges beküldése mellett megrendelhető szerzőnél: Mauer János, Kecskemét, vagy Füssy József könyvkereskedőnél Torda.

× **Ha a gyermekek köhögnek,** búkkfakátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche“-t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bír. Gyógyszertárakban kapható.

□ **Egészség-naptár 1906. évre.** Szerkesztik magán, köz- és gyógyintézetek főorvosai, tudományos intézetek igazgatói, egyetemi tanárok, orvosok, ipari- és mezőgazdasági szaktekintélyek és publicisták, a mely minden háznál nélkülözhetetlen, ára 4 korona. Kapható Füssy József könyv- és papirkereskedésében Tordán.

× **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha nem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche“ hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszertárakban.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserű-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, vándorokat, éjszai izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenhol „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

viz valamennyi hasonló vizet, tartós haszajító hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet,

KIADÓ:
FÜSSY JÓZSEF.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET,

gőzcseplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

25

év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

**ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ-
és ARANYMŰVES**

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a legjobban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban üzletemben.

Karácsonyi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst cikkekben, valamint honi gyártmányú china-ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásárlási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyelmét különösen felhívom már azért is, mivel ezen cikkekkel közvetlen első kezekből szerzem be s így áruim utolérhetetlenek.

Valódi svájci, arany-, ezüst-, nickel- és vasóráim fali-, inga- és ébresztőóráim elsőrendű minőségűek. Aranygyűrűk, függők, lánczok, karpercek, medailonok fémjelzéssel ellátva, 14 kárátos aranyból készültek a legdivatosabb kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.

A midőn még a double-arany név alatt forgalomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem vevőimet, ezen olcsó cikkeknek fel ne üljenek, mert double-arany alatt aranyozott ezüst és közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívüli áruelemek!

Elvem: valódi árut csekély haszonnal is árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár áldozatok árán is forgalomba hozni.

Tisztelettel
HERBST MOR
ékszerész és órás Torda, főtér.

Schottola Ernő Budapest,
VI. Andrásy-ut 2. Fonciere-palota.

Megjelent új sárzipő-, hócipő- és gummi vadászcsizmákról szóló árjegyzéke. — Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldi.

GOLDBERGER A. V.
HIRDETÉSI IRODA.
BUDAPEST, IV., Váci-utca 20

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a Teleky-utczában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

Tisztelettel
Szilágyi Leopold.

A „Nádor“ gyomorthéa

kítűnő étrendi diaetikus készítmény,

mely az orvosilag előirt életmód betartása mellett az elhízásnak gátat vet és az idomoknak visszaadja a kívánatos karcuságot. Ezen thea nem sorvaszt és nem gyakorol semminemű káros hatást, hanem orvosilag teljesen ismert összetételénél fogva az emésztést kellőleg befolyásolja és a gyomor rendes működését eredményezi. Ovakodjunk a külföldről beözönlő rendkívül káros és azonfelül igen drága készítményektől.

Egy eredeti doboz „Nádor“ gyomorthéa ára 1 korona. A pénz előzetes beküldése mellett bérmentve K. 1.45, 3 doboz bérmentve K. 3. Ötszörös adag egy nagy dobozba K. 4. — Utánvétellel 45 fillérrel drágább.

Gyógyszertár a „Nádor“-hoz **dr. Egger Leó és Egger I.**
BUDAPEST, VI. KERÜLET. VÁCZI-KÖRUT 17. SZÁM.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

1-16 101.

Schmelzer Vilmosné

MAROSUJVÁR.

Nagy választék mindennemű
URI ÉS NŐI

DIVATCIKKEKBEN
Rövid-, diszmű

és

BÉLÉS-ÁRUK

ÓÁSZNAK

Chiffonok, kanavászok, barchettek, se-lyemkendők, asztalneműek, szőnyegek stb.

!!!! SZABOTT ÁRAK !!!!

Legolcsóbb beszerzési forrás !!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA. o FŐTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hozzávaló vasak, lánczok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszeggek, zsindeleyszgekben stb. 68 1-52

Az őszi időnyre ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzátartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

Legolcsóbb beszerzési forrás !!

CONRAD ÉS TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és távirda-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgégyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkek, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveszór-szijakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindennemű más tömítő anyagot; Gummi, kender-, len-, fém-, szivó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lökendőket és tisztító anyagot, fessmérőt, vizállásmutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezetéki felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczekenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsőt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöket, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és lánczszemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavarokat és szegeket stb.

Szivattyút, fecskendőt, Extingueurt, ugymint: gőz-, lég-, kézi-szivattyút, Injectort, tűzi-fecskendőt, Miller és Haslam Extingueurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkek: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szövetet, kenderheveder, serleg, csákány, zsáksatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszéket, trieur, tisztítógépeket, köszörűköveket, keféket stb.

Szöllő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kivárat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!

KANN ÉS HELLER

Budapest, V. Váci-körut 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveszór-szijak, kazán és gőzgépszervélynyek, ruggyanta áruk, tömítő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagesővek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svajeci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részere.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyuk, tűzi fecskendők.

Szöllő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kutfurószerszámok és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szervélynyek és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekröst k, a „Bunge“ sikkazita „Maxim“ csavaros csigasorok, „Huhn“-féle üreges fémtömítő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszij és „Mühlensohn“ féle pamut-hajtószij, „Steam-Proof“-tömítő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzath“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárúsítói.

BÉDER SÁMUEL

börkereskedése Tordán, főtér.
Welits házában.

Ajánlja dusan felszerelt börraktárát bel- és külföldi bőrárakban, kellekek és szereszmokban.

Czipőfelsőrészek legegységesebb kivitelben.

Vízmentes ponyvák, vásznak, gabona zsákok, kötél- és zsinagárak.

Saját készítésű fenyőcserzett booskorok,

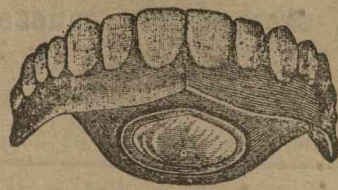
Nyers bőroket, mint vadbőroket a legmagasabb napi áron vásárol.

Rendelmények szakavatottan teljesíttetnek, csomagolási díj nem számítatik teljes tisztelet

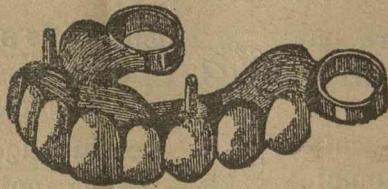
Béder Sámuel

Szájpad és szájpadlás nélküli

Kényelmes

FOGSOROK.

és tartós!

Műfogak
Foghúzások
Fogak tömése
Fogaktakarítása
gyorsan és jutányosan
eszközöltetik

STOMATIN fogfehérítő porok. fogmosók. fogkefék raktára.

Felvilágosítással és utasítással szívesen szolgál **FOJILAJOS**
műfogász Tordán, főtér.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesztéses kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében 10—65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámítol 6 hón pi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betablázásra és más biztosítókra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

Postachuque és clearing számla 15796. sz.

Postacheque és clearing számla 15796. sz.

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság

MAROSUJVÁRT.

1—52

Alaptőke 100.000 korona.

Betétek elfogadtatnak 4 $\frac{1}{2}$ % naptól napig való kamatozásra és kívánatra bármily összeg felmondás nélkül fizettetik vissza.

Váltók kereskedelmi és magánváltók 3—6 hóig azok összege szerint 6%—6 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellett számítottatnak le.

Jelzálog kölcsönöket ad 5 $\frac{3}{4}$ —7% mellett földbirtokra és vidéki házakra is félértékig. Legkisebb kölcsön 100 korona.

Convertálásokat gyorsan és minden előzetes költség nélkül bonyolít le.

Folyó számla hitelt nyújt fedezet mellett a legnagyobb összegig.

Amortizációs kölcsönöket ad 5 $\frac{3}{4}$ %-tól 6%-ig, 10 évtől 50 évig terjedő időre.

Felvilágosítások azonnal és díjmentesen adatnak.

Üzleti órák mindeunap d. e. 8—12-ig d. u. 2—5-ig.